

Mūsų LIETUVA

MŪSU LIETUVA
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

Jornal Lituano «NOSSA LITUANIA»

DIRETOR PROPRIETARIO RESPONSÁVEL:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

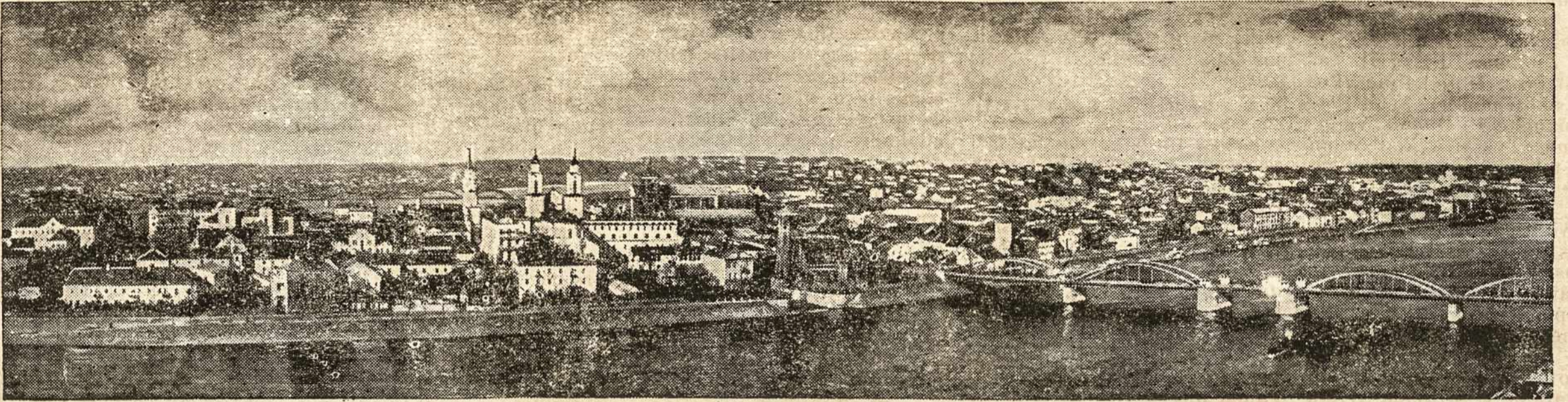
ADRESAS:
Avenida Zelina, 706 — Caixa Postal 371
SÃO PAULO

Ats kiro numerio kaina Cr.\$ 2,00

NR. 97 (19)

SÃO PAULO — BRASIL, 1951 M. GEGUZES MĒN. MAIO 5 D.

IV METAI

Kauno miesto vaizdas

Bendruomenė SVENČIA

VYRŲ BROLIJOS 1-JI DEŠIMTMEČI

«Gilūs vandenys tyliai plaukia!»

I visuotiną pasaulio lietuvių tautinį gyvenimą ir kultūrinę veiklą, tylia, gilia srove įsilieja São Paulo Lietuvių R. Kat. šv. Juozapo Bendruomenės gyvavimas, kuri po savo vėliavomis ir nuveiktų darbų garbės dienojime, 8 m. gegužės mėn. 5 d. švenčia savo Vyrų Brolijos 1-ji dešimtmetį.

São Paulo Lietuvių Bendruomenė yra pati seniausia ir gausiausia narių skaičiumi lietuvių organizacija Brazilijoje. Ją įsteigė pirmasis lietuvių kapelionas kun. Jeronimas Valaitis 1928 m. rugsėjo mėn. 2 d. Tiesa, kai kas dar anksčiau yra mėginęs kurti lietuvišką organizaciją, bet kadangi nei viena jų gimusi anais laikais neišliko gyva iki mūsų dienų, jų nei neminėsimė.

Organizacijos gyvybė išlieka tik ten, kur yra rimti tikslai, ir kur protingos idėjos tą gyvybę ūgdo ir gina. São Paulo lietuviai katalikai jau pasirinkdami savo organizacijos patį pavadinimą, tartum, nusakė visus savo tikslus ir idejinį susipratimą. «São Paulo Lietuvių R. Kat. šv. Juozapo Bendruomenės» pats vardas pasako, jog čia rasite susitelkusius pirmiausia mūsų tautiečius **L i e t u v i u s**, pilnatinius su savo kalba ir su Romos katalikiškąja tikyba, pasirinkusius savo patroną, kaip savo gyvybės ir kuklumo simbolį, ir joni susitelkę nariai sudaro Bendruomenę. Čia gilia išmintimi nujauستا organizacijos esmė: atsakyta nuo didybingo «visuomenės» vardo, o pasitenkinta pilnutinių lietuvių organizavimu bendro reikalo pagrindu. Jeigu visuomenę sudaro žmonės net ir be jokio bendrumo tarpu savęs, tai Bendruomenėi gali priklausyti tik tokie nariai, kuriuos kas nors bendra suveda į krūvą.

O tie bendri reikalai anais laikais, prieš 23-jus metus, buvo tie patys ką ir šiandien: auklėjimas, tikėjimas, dora ir mokslas! Tie ramūs bet pagrindiniai tikslai nepasikeitė iki šios dienos, ir nepasikeis, kol Brazilijoje mūsų tarpe bus gyvas kraujo balsas ir skambės lietuviškos kalbos žodžiai! Todėl priklausyti savajai Bendruomenėi yra mūsų tautinė pareiga ir garbės jausmo liepinys. Gyventi, yra gražiau negu išnykti... Su vėjais nuėjo anksčiau mėginusių veikti komunistuojančių neva «kultūros» ir neva «meno» sambūriai, o jų veikėjai, ana va, ant sienų naktimis svetimus obalsius rašo...

Bendruomenė nuo pat savo susitvėrimo išėjo dienos švieson ir pradėjo jungti lietuvius — katalikus bendram kultūros ir švietimo darbui, priimdama nariais visus kam rūpėjo lietuviškas ir katalikiškas išlaikymas mūsų išėivijoje. Bendruomenė padėjo kurti lietuvišką parapiją, organizuoti lietuviškas pamaldas, ir dėti pamatus lietuvių kultūrinei veiklai.

Tuoju nuo pat pradžios buvo suorganizuotas šv. Cecilijos choras, pradėta leisti savaitraštis, buvo dedamos pastangos, kad Lietuvos vyriausybė paskirtų prie Brazilijos vyriausybės konsulą ir t. t.

Pats didžiausias anų laikų Bendruomenės darbas, vadovaujant kun. B. Sugintui, buvo pradėjimas statyti pirmąją lietuvių katalikų bažnyčią Vila Zelinoje, kuri tais laikais buvo pirmoji lietuvių kat. bažnyčia visoje Pietų Amerikoje, ir apie kurią šiandien spiečiasi São Paulo lietuvių kultūrinio gyvenimo pajėgumas.

Ilgainiui, geresnio veikimo labai, Bendruomenė persiorganizavo į paskirus vienetus: moterys sudarė Liet. R. Kat. Moterų Draugiją, o vyrai įsijungė į savo Vyrų Broliją.

VYRŲ BROLIJA įsisteigė 1941 m. gegužės mėn. 5 d. Jos tikslai pasiliko tie patys, kaip ir buvo nusakyti Bendruomenės įstatuose.

Per pirmąjį savo darbų dešimtmetį, Vyrų Brolijos talkinimą juto ir bažnyčia ir kultūrinis mūsų gyvenimas.

Įdomu pastebėti, kad São Paulo Lietuvių Bendruomenė jau prieš 23 metus pataikė pasirinkti tikslus ir net vardą tokios lietuvių organizacijos užjūriuose, kuri šiandien savo kukliame branduolyje turi tuos pačius daigus, iš kurių reikia išauginti Pasaulio Lietuvių Bendruomenę. Linkdami broliams lietuviams visame pasaulyje iš tų daigų išauginti tvirtą lietuviškumo ažuolą, mes gi čia São Pauloje tyliai džiaugiamės, kad jau prieš tiek metų gera valia mums lėmė nukreipti mūsų žingsnius teisingu keliu.

Vyrų Brolijai ir visai Bendruomenėi dešimtmečio sukakties proga linkime ir toliau stovėti lietuviškumo sąrągyboje, budėti Dievui ir Tėvynei, kad šių didžiųjų laikų angyje, lemties valandai išmušus, būtume pasiruošę atlikti savo pareigą Tėvynei vaduoti ir ginti žmonijos laisvę nuo vergijos ir klastos.

Puikiai žinome ir jaučiame, kad mums yra būtinas reikalas turėti savo stiprus ir pastovias centras, rimta ir gyvybinga organizacija.

Pradedant antrąjį dešimtmetį kviečiama mieluosius tautiečius labiau susiglausti apie savo pastovią ir didžiausią organizaciją, ir ją stiprinti stojant naujais nariais ir garbingas jos pirmūnų gretas.

Linkime Vyrų Brolijai ir visai Bendruomenėi išvertmės, susiklausymo ir laimingu dispu!

planą galėtų pritaikinti ir São Paulo miestui.

— Prezidentas Getulio Vargas gegužės 1 d. kalbėdamas į tautą pranešė, kad «salario minimo» yra pakeliamas 50% ir taip pat plačiai išdėstė šališkes ekonomines padėtis.

— Amazonės miškuose gausiai lija. Nuo tų lietuvių vandens Amazonės upėje pakilo net 3 metrus.

— Prezidentas Getulio Vargas aplankys Čilės sostinę Santiago. Čilės prezidentas Gonzalez y Videla kvietimą aplankyti pasiuntė per savo kanclerį Walkerį.

— Vvriausio Rinkimų Tribunolo nutarimu praėjusių metų rinkimų daviniai kai kuriuose apylinkėse buvo panaikinti. Visuose šlose apylinkėse bus papildomi rinkimai šį sekmadienį gegužės mėn. 6 d..

Tų papildomų rinkimų daviniai kelia baimės kai kuriems išrinktiems atstovams, kad netektų atsakyti atstovo vardo ir algos.

— Žada vėl pakelti kovos kainas, kadangi JAV kovos gruzdintojai vėl daro didelius užpirkimus.

BRAZILIJOS ŽINIOS

4 METŲ PLANAS

São Paulo valstijos gubernatorius Lucas Garcez gegužės 3 d. paskelbė ketveriems metams darbo planą, kurį paruošė kelios dešimtys įvairių specialistų bei technikų.

Numatoma perorganizuoti įvairūs departamentai bei sekretariatai įnešant daugiau lankstumo į administraciją.

Ypatingo dėmesio kreipiamas į finansų skolų likvidavimą, susisiekimo keliais ir upėmis tobulinimą, sveikatos reikalus, mokyklų tinklo išplėtimą ir kt.

— São Paulo miesto prefektas šiomis dienomis vyksta New Yorkan, kur jis bus sutiktas kaip oficialus svečias. Ta proga pastudijuos didžiausio pasaulyje miesto santvar

ką, kur didesni miesto rajonai turi tam tikrą autonomiją, išskiriant finansus, kad tą

Rio de Janeiro miesto vaizdas

Lietuviai Pasaulyje...

PAGERBĖ DR. KAZI GRINIŲ

Detroit, Lietuvių Organizacijų centras kovo 11 d. įspūdingai pagerbė buvusį Lietuvos Prezidentą Dr. Kazį Grinių. Garbės prezidiumą sudarė organizacijų pirmininkai bei atstovai. Amerikos ir Lietuvos vėliavas asistavo skautės ir skautai.

Po prezidento pagerbimo ir Lietuvos himno buvo Dr. Br. Baleniūno turtinga ir svori paskaita, kurioje prelegentas davė ryškų vaizdą Dr. Kazio Griniaus gyvenimo ir veikimo.

Meninę programą atliko vietiniai ir svečiai menininkai iš Chicagos P. A. Kienė ir prof. Kučiūnas. Dalyviai žavėjosi prof. Motiekaičio, kuriam akompanavo žymi latvių pianistė E. Dunais, smuikavimu «Tykia, tykia Nemu nėlis teka», «Siuntė mane motinėle» ir kt. Nemažiau patiko P. Bačkienės, kuriai akompanavo prof. Kučiūnas, daina vimas operu iš Pikių Dama ir Tosca arijų. Marija Sims paskaitė gražią naują parąšytą poemą «Gyvenome, mylėjome tėvynę». Jurgis Glaudys - keletą savo kūrybos patriotinių eilėraščių. Zita Rudvalienė ir Gražina Griciūtė skambiai ir gražiai padeklamavo Dr. V. Kudirkos «Nėtas yra didis», «Maniesiems» ir «Labora» eilėraščius.

LIETUVIŠKOSIOS POEZIJOS ANTOLOGIJA

Liet. Knygos Klubas baigė pasitarimus su rašytoju Antanu Vaičiulaičiu dėl Lietuviškos Poezijos Antologijos. Tas poezijos rinkinys buvo jau senai ruošiamas ir buvo rengiamasi jį išleisti Europoje. Tačiau, kadangi žmonės, kurie jį naudosis, dabar gyvena naujame pasaulyje, tai pasirodė bu-patgiau, jį išleisti

Amerikoje.

Rinkinys talpins visus geriausius liet. poezijos kūrinius, pradedant pačiais pirmaisiais, baigiant pačiais paktiniaisiais. Nebus praleista nei senosios išseivijos, nei tremties poezija.

Rinkinio redaktoriai yra Antanas Vaičiulaitis ir Jonas Aistis. Šių rašytojų patirtis lietuviškoje literatūroje ir jų rašytinis skonis liudija, kad kūrinių atranka bus padaryta gera. Yra pagrindo tikėti, kad šis rinkinys patenkins lietuvių reikalavimus visame pasaulyje. Tiek mokyklai, tiek teatrui, tiek laisvalaikio pasiskaitymams šis rinkinys pateiks platų lietuviškos poezijos lobį.

Kaip užsisakyti?

Knyga turės ne mažiau 600 puslapių. Jos kaina dar nėra tiksliai apskaičiuota, bet parengiamieji skaičiavimai rodo, kad ji negalės būti mažesnė, kaip 3 doleriai. Knyga įeis į skaičių tų knygų, kurios bus duodamos Knygos Klubo nariams. Norintiems gauti šią knygą yra patartina įstoti nariais į Knygos Klubą. Klubo nariai, įmokėję 5 dolerius gauna knygų 7,50 dolerių vertės.

Del brangių šios knygos spausdinimo išlaidų bus leidžiamas ribotas šios knygos kiekis. Jeigu kas, nebūdamas Klubo narys, norėtų gauti Liet. Poezijos Antologiją, tam patartina yra užsisakyti ją iš

anksto. Jeigu užsisakant bus atsiųsti ir 4 doleriai, tai, nepaisant galimos brangesnės knygos kainos, ji bus užsiskiusiems tuojau išsiųsta.

Mes norime atkreipti į šį rinkinį Lituanistinų Mokyklų mokytojų ir mokinių dėmesį. Ši knyga atstos liet. poezijos chrestomatiją. Visa, ko tik prireiks jums iš lietuvių poezijos, jūs čia rasite. O kai mes išleisime Lietuviškos Novelės Antologiją, kuria jau ruošia Bernardas Brazdžionis tai šiose dviejose knygose, jūs turėsite visus grožinės liet. literatūros pavyzdžius. Mokykloms, del to, mes norime padaryti ypatingu nuolaidų. Jeigu mokykla, mokytojų ar tėvų komitetų vadovaujamos, užsisakys šios knygos nemažiau 10 egzempliorių ir savo užsakymą pasiųs mums nedelsiant, o pinigų pasiųs mums pirm negu knyga bus išėjusi, tai mes duosime 25% nuolaidos nuo kiekvienos knygos.

Visi Poezijos Antologijos užsakymo reikalais rašykite ir metinį mokestį 5 dol. siųskite šiuo adresu:

Liet. Knygų klubas
2334 So. Oakley Ave.
Chicago 8, Ill.

J.A.V.

Dailininkas Antanas Melnikas ir jo žmona Gloria JAV sausio 28 - vasario 25 d. surengė savo darbų parodą. Buvo išstatyta tapybos ir skulptūros kūrinių. Dailininkas mokslus baigė Romoje kur

praėity metų pavasarį taip pat turėjo savo parodą.

Simo Verbasio baletu studija pirmą kartą viešai pasirodė Chicagoje vasario 3 d. duodama baletu koncertą.

Dr. Marija Alseikaitė - Gimbutienė sausio mėn. 27 d. Bostone skaitė paskaitą «Lietuvių tautos kelias 5000 metų bėgyje», pateikdama daug naujos medžiagos ir pailiustruodama žemėlapiams. Tą pačią paskaitą ji pakartos ir Harvardo universitete archeologams profesoriams bei studentams.

Lietuviai filatelistai gyveną Chicagoje, balandžio 7-8 dienomis rengia pašto ženklų parodą.

Kompozitoriaus A. Vana gaičio antkapis Chicagoje bus atidengtas gegužės mėn. 20 d. Tą dieną įvyks ir jo kūrinių koncertas. Antkapis statomas visuomenės sudėtomis lėšomis.

Prof. Mykolas Biržiška yra parašęs knygą «Tremtinio galvojimai apie savo tautą».

New Yorke ir apylinkėse gyveną lietuvių dantų gydytojai vasario 18 d. įsteigė atskirą dantų gydytojų organizaciją. Steigiamajame susirinkime dalyvavo 20 asmenų.

Prof. V. Bacevičius pasiuntė pakvietimą kardinolui Spellmanui dalyvauti jo koncerte. Kardinolas kvietimą

priėmė ir per savo sekretorių pranešė, kad koncerte dalyvaus. Koncertas įvyko New Yorke kovo 11 d.

«Lapės Pasaka» - Vinco Pietario jau surinkta išleina mūsų mažiesiems. Ilustracijos dail. P. Osmolskio.

Skulptorius V. Košuba Broklyne įsigijo nuosavą namą, kuriam turi įrengęs savo studiją ir dail. P. Košubienės keramikos dirbtuvę.

Prof. K. Oželis, buvęs Vyt. Didžiojo universiteto klinikių direktorius jau antri metai dirba Mantano state Hospital, kaip patogas.

Gen. Stasys Raštikis jau ketvirtas mėnuo sirginėja. Ligos priežastis - žaizdos gautos per Lietuvos Nepriklausomybės karą. Tai nusilpino jo sveikatą, ir kuris laikas negali eiti į darbus.

Vincės Jonuškaitės, ope ros solistės, 25 metų dainos darbo sukakties proga Broklyne Moterų Vienybė apsiėmė suruošti koncertą New Yorke.

Dailininko Jono Rimšos paveikslų paroda Buenos Aires mieste įvyks šių metų gegužės 28 d. garsioj «Galeria Muller», esančioj pačiam miesto centre; 6 val. vakaro bus atidaryta ši Rimšos paveikslų paroda.

Dabartinės Nuotaikos

VOKIETIJOJE

A. VIRŽIS («M.L.» bendradarbio V. Europoje)

(Tąsa iš praėito Nr.)

Jas mielai veda tiek amerikiečiai, tiek kiti. Ypač geros jos kaip šeimininkės, ir vokiečiai moka taip savo eksportą tvarkyti, kad, pvz. į rytų zoną sugebėjo paleisti už 250 mil. dol. vertės vien tik strateginių prekių kasmet, tuo būdu šiuo atžvilgiu susilygindami su britais. Tą prekybą jie būtų vedę ir toliau, jei nebūtų įsikisę amerikiečiai. Kokį gerą vardą turi kai kurios vokiečių prekės, rodo kad ir šis pavyzdys. Japonai, pastebėję, kad pirkėjai ypač reikalauja gaminių su ženklu «Made in Germany», patys specialiai įsikūrė «Germany» miestuką, kad su jo žymniais prekės būtų neakylų pirkėjų laikomos lyg pačioj Vokietijoje pagamintos.

Vokiečiai žino ir jaučia, kad taip pat ateityje bus didelė tauta, nes neįmanoma 70 mil. vokiečių nušluoti nuo žemės paviršiaus, ypač nevertojant stalinistiškų metodų. Jie nori gerai gyventi ir rūpinasi, kad jų tautos žmonės visose srityse tas gyvenimo sąlygas turėtų juo geresnes. Tačiau visada bėda - žmonių perteklius. Yra gydytojų, advokatų, literatų bei profesorių, kurie dirba kepėjais, pasiuntiniais, net šlavikais. Tokie, žinoma, pirmoj eilėj stengsis išemigruoti. Tačiau dabar amerikiečiai parengė planą, kuriuo numato pabėgėliams ir ištremtiesiems per 6 metus pastatyti 1,2 milijono butų! Apie 700.000 žmonių turės būti įkurdinti kitose srityse, kur pabėgėlių nėra tiek daug, be to, apie 600.000 iš jų turės surasti naujo darbo. Ta visa programa atseis apie 12 milijardų DM. Tačiau nepaisant to, universitetai ir kt. aukštosios mokyklos perkimštos studentų. Tokiam Müncheno un-te per 10.000 studentų, o į jį, lygiai, kaip ir į kitus vokiečių universitetus, siunčia savo studentus jau ir amerikiečiai, ir britai, kinai, italai ir etc.

Meno, muzikos srity šiandien V. Vokietijoje susitelkusios pačios geriausios meno pajėgos, ir operos, operetės, koncertai - turi didelį įsisekimą, nepaisant aukštų bilietų kainų Bayreutho meno šventovė, įkurta paties R. Wagnerio, laikomo vokiečiausiu iš visų vokiečių muzikų, kurį taip mėgo Hitleris, vėl restoruojama. Atstatymo darbus prižiūri du jo vaikaičiai, būtent - 31 metų Wolfgangas ir 33 m. Wielandas, abu tikri senelio paveikslai. Liepos mėn. čia galės būti pastatytos jau 6 operos, būtent, Meistersingeris, Parcifalis, Ziedas ir kt. Dabar Bayreuthas jau «nunacintas», kaip ir visi Oberammergau «Kristaus kančios» vaidintojai. Naujieji Bayreutho šeimininkai, išginę iš svarbiausių vietų nacių šulius, stengiasi pabrėžti faktą, kad Wagneris «buvo tiesiog nusteibintas amerikiečių pažangos» ir kad nemėg rusų. Nenorintiems tuo tikėti atkertama: «O ar žinote, kad tuo metu, kai Wagneris lankėsi Petrapily, jį visur sekiojo slaptoji policija?» Ir pats Bayreutho festivalių šefas K. Ipersis pabrėžia, kad Wagneris buvo «Vakarų simbolis». Matyt, kad geriau tas biznis eity, jie parašė net Trumano dukteriai Margaritai, prašydami, kad ji sutiktų globoti studentų «poligrimažą», tačiau nesulaukė jokio atsakymo.

AR STIPRUS VOKIETIJOJE NACIZMAS?

Taip, dar stiprus, tik jis gal negali taip oficialiai pasireikšti, todėl nėra toks pavojingas. Jam bent kai kuriems jo dalykams, atmetus visas jo žiaurības, ar tik nesimpatizuoja dažnas vokietis. Tat parodo, kad ir Landsbergo kalėjime nuteiktų mirtį nacių bylos. Nors už tuos pačius nusikaltimus ir nuvaymą į aną pasaulį tūkstančių nekaltų žmonių tų pačių vokiečių teismas būtų juos ne tik nuteisęs, bet senai ir sprendimą įvykdęs, tačiau, nepaisant to, amerikiečiai laikomi žiauriais, kam jų nepaleidžia. Dar daugiau: kunigaikštystė von Isenburg ėmėsi rinkti parašus, kad jų pasi-gailėtų, ir per kelias dienas jų surinko tiek tūkstančių, jog tiesiog tik tenka stebėtis - ir drauge sutikti su olandų laikraštininkais, skelbusiais savo spaudoje, kad jei seniau kas būtų rinkęs parašus tikrai nekaltiems žmonėms paleisti iš kalėjimo, niekas nė dešimtosios dalies ar, rasi, nei šimtosios dalies jų nebūtų surinkęs. Kai buvo žudomi ne tik šimtai, bet ir tūkstančiai nekaltų žmo-

nių, tada prieš «kraugeriskumą» neprotestavo ne tik minimieji parašų davėjai, bet ir apie jų rinkėjus nebuvo girdėti nė mur-mur. Panašių reiškinijų yra ir daugiau, Bet saikingos dabartinės vokiečių vyriausybės tiek naciai, tiek komunistai tinkamai sudrausminti demokratinų laisvių ribose ir prilaikomi, kad nebūtų ekcesų.

Užtat vokiečių spauda, ypač kai kurie laikraščiai ir žurnalai, atskleidė ir parodė, atsiprašant, visas nacių ir jų bičiulių bolševikų apatines keles. Buvo mėginama įrodinėti, kiek Hitleris turėjo nelegalių vaikų, kaip Goebelsas šalia savo žmonos flirtavo su filmų žvaigždėmis, kol buvo nučiuptas paties Hitlerio, etc. Ne be to, kad atskleidžiama ir tikrai vertų žinoti dalykų pav. kaip buvo likviduoti liepos 20 d. samokslininkai, kaip naciai pravedė tarp rudųjų viešpačių «Baltramiejus naktį», kaip ėjo slaptos derybos su Vakarais del kapituliacijos, kaip buvo pakartas kontražvalgybos šefas adm. Canaris, kaip Hitleris su Ribbentropu, nuklausė per savo slaptą skyrių pasikalbėjimą tarp Londono ir Prahos, Berchtbadene jį pademonstravo iš plokštelių mėginusiam tai nugincyti Chamberleiniui su Edenu, kurie čia pat išgirdo savo paties balsus...

TURIZMAS IR VĖL PRAŽYDO

Vokiečiai turi daugybę turistinių atžvilgių puikių vietovių: pajūrij, Reiną su Schwartzwaldu, savąsias Alpes su daugybe nuostabių ežerų ir žavių vaizdų, kaip Tegarnasse, Schliersee, Berchtesgadenas, Garmisch-Partenkirchenas, Chiemsee, Obersdorfas etc. Daugiausia lankomi, pasirodė, yra Berchtesgadenas su tikrai nuostabiu Konigsee, Oberammergau su Kristaus kančios vaidinimais ir Bad Vorishofenas, kur yra vadinamo «knaipinio» gydymo centras (gydoma natūra: vandeniu, žolėmis, parinktu maistu ir etc.). Vokiečiai savo alpe-se turi aukščiausią kalną (3 km. be kelių metrų) Zugspitze, o į jį važiuojama iš Garmischo, kur jau vėl plevėsuoja įvairių valstybių vėliavos ir renkasi geriausi Europos žiemos sporto pirmūnai. Vasaros metu ar tik nelenkia juos visus Berchtesgadenas, senoji nacių «erelių» būstinė, kur žmonių suplaukia tiesiog tūkstančiais. Kas pristinga vietos viešbučiuose ar užieigos namuose, tie «il-sisi» pasiūrėse, klėtyse, šiene, ar ne kartą, ypač

KOREJOS KARAS

Balandžio mėn. pabaigoje prasidėjusi didžioji komunistų pavasario ofenzyva Korejos fronte sustojo prieš Korejos sostinės Seulo vartus.

Aštuntosios amerikiečių armijos vadas gen. van Fleet gegužės 2 d. pranešė, kad pirmoji komunistų pavasario ofenzyvos fazė pasibaigė sąjungininkų karo pajėgų laimėjimu. Pagal kiniečių strategijos planus Seulas turėjo kristi gegužės 1 d. bet šio uždavinio nepavyko įvykdyti.

UNO kariuomenės artilerijos ugnies užtvarą pasitvirtino kaip užtenkamai efektiną, kad sulaukėtų komunistų pajėgas. Ir iš tikro komunistai pasitraukė nuo pietų Korejos sostinės, kad pertvarkytų savo pajėgas ir eventualiai bandytų supti iš šono šį amerikiečių pasipriešinimo punktą. Faktas betgi yra, kad komunistai jau buvo užėmę pozicijas 6 km. ribose nuo Seulo, o dabar atsitraukė nuo 15 iki 30 km. į šiaurę nuo Han upės. Pagal gen. van Fleet nuomonę nauji priešai puolimo bandymai gali būti laukiami laikotarpyje ateinančių 3-5 dienų.

Tuo tarpu visame Korejos fronte nurimo kovos veiksmams. Sąjungininkų karo pajėgos jau praleido dvi dienas poilsio, kol komunistai persi grupuoja naujiems puolimams. Karo aviacija nepertraukė veiklos, nuolat sekama ir bombarduodama komunistų pozicijas.

Pirmoji pavasario ofenzyvos fazė komunistams kaina vo gana didelius nuostolius. Iš 300.000 žmonių, kurie balandžio 22 d. buvo mesti prieš UNO kariuomenės pozicijas, jau daugiau 75.000 kareivių yra išvesti iš rikiuotės: žuvę ir sužeisti. Be šitų pajėgų, kurios įvykdė pirmąją ofenzyvos fazę, komunistai

turi 300.000 kareivių, kurie dar nebuvo panaudoti mūšiuose. Be to, komunistai Korejos fronte turi savo žinioje dar 300 lėktuvų kurie dar nedalyvavo šioje ofenzyvoje. Pirmą sykį buvo pasirodę komunistų naktiniai naikintuvai, kurie puolė į vieną amerikiečių lėktuvą B-86, kuris zymėjo šviesos signalus naktiniam puolimui.

Šią savaitę Lake Success susirenka UNO paskirtoji vadinama Kolektyvinių priemonių komisija, kuri svarstys politinių ir ekonominių sankcijų pavartojimą prieš Kiniją.

Tuo pačiu laiku Vašingtone gen. Mac Arthuras buvo pakviestas kalbėti prieš JAV senato ginkluotųjų pajėgų ir užsienių reikalų komisijas slaptame posėdyje. JAV darbo ministeris Maurice Tobin, kalbėdamas apie Vašingtono politiką Azijos atžvilgiu, pareiškė, kad kiniečiai išleido į beviltišką aventūrą vieton to, kad savo pastangas būtų nukreipę krašto atstatymo reikalui. Vakarų demokratijos tokiu būdu laimi brangaus laiko, kad tinkamai paruoštų gynybos planus. Tokiomis sąlygomis išplėsti karą nesą reikalo, kol galima to išvengti.

Paryžiuje, prancūzų generolas de Gaulle pasakė di deliame politiniame susirinkime kalbą, prieš esamąją Prancūzijos sistemą. Prašė per rinkimus remti jo politiką, žadančią įvesti "teisingą ir tvirtą" valdymo sistemą. Taip pat žadėjo pašalinti komunistus iš darbo sindikatų.

VISAME PASAULYJE

Liaudies Teismas

Kinijos liaudies respublika įsivedė kaip komunistiškiau sia teisingumo formą viešus teismus ir viešus apkaltintųjų nužudymus.

Viešieji «liaudies priešų» nužudymai tiek daug paplito, kad jie yra laikomi kaip komunistinės vyriausybės rengiami nieko nekainuoją cirko spektakliai, kad patenkintų pavargusių žmonių nepatenkintas nuotaikas sąryšysu pablogėjusiomis gyvenimo sąlygomis ir Korejos Karo aukomis.

Iš Hong-Kongo pranešama, kad balandžio 25 d. vien tik Kantone buvo viešai nužudyti 198 «kontrarevoliucionieriai». Teismo procesas buvo vykdomas viešoje aikštėje populiariu būdu, dalyvaudant didelei miniai, kuri kolektyvinio būdu užrekdavo kaltinamųjų pasmerkimą. Kolektyviniame pasmerkimo sprendime buvo išvardinta pavardėmis vos 20 asmenų, o liku sieji 178 apkaltintieji buvo išvardinti pagal kinietiška sovietiška teismo formulę: «taip kaip ir visi kiti». Teisėjas Huang-Yi Ping kreipėsi į minią prie Sun Yat-Seno paminklo, kur buvo vykdomas teismas šiais žodžiais: «Kaltinamieji stovi prieš jus, galite juos mušti, kasti ir kojomis spardyti!» Tas liaudies teismas prasidėjo 24 dienos 10 val. ryto ir baigėsi 25 dienos 2 val. pn pietų.

Cromyko Kalba

Paryžiaus keturių valstybių užsienių reikalų padėjų konferencijoje, kuri dar iki šiol nedavė jokių rezultatų, 38-ajame posėdyje Sovietų atstovas

Gromyko, kalbėdamas istisas dvi valandas apie tarptautinių santykių įtempimo priežastis, pailėtė ir Korejos karo klausimą, kurį šitaip apibūdino: «Korejoje neužteks žemės, kad pastatytų amerikiečiai kryžius ant žuvusių interencionistų kapų!» Toliau išvadino Churchilį «kanibalu ir agresoriumi». Kai anglų atstovas užprotestavo prieš Jo Didenybės vyriausybės įžeidimą, Gromyko pareiškė, kad ne tik Churchilis «kanibalas» bet ir visi darbiečiai, kurie galvoja taip, kaip Churchilis. Posėdžio pirmininkas prancūzų atstovas Parodi pašaukė Gromyko prie tvarkos, siūlydamas nutraukti posėdį. Gromyko vienok neatšaukė savo žodžių, pabrėždamas dar, kad rusų žodynas yra labai turtingas keiksmazodžiais, ir kad jis dar nėra jais visais pasinaudojęs.

Tokioje atmosferoje dar tebevyksta Paryžiaus konferencijos pasikalbėjimai tarp rusų ir Vakarų atstovų.

ESTIJOS PROGRESAS

Estijos komunistų partijos CK paskelbė Estijos žemės ūkio ateities tikslus. Iki 1955 metų Estija privalo apsirūpinti duoniniais javais, nebeįsivežant iš užsienio. Tam tikslui pasiekti pasėlių plotas turi būti padidintas ir derlius pakeltas iki 18-20 centnerių nuo vieno hektaro. Taip visiems yra gerai žinoma, Estija iki 1939 metų turėjo duoninių javų perteklių, kurį eksportuodavo, o jos pasėlių plotas siekė 540,000 ha. Vienas ha duodavo 26-27 centnerius rugių arba žieminių kviečių.

Šiandien Estija nepasigami na tiek duonos, kiek jai pačiai reikalinga. Sovietinė vyriausybė «progresuoja».

Mirga Marga...

Vienas Tokio teisėjas savo dienorašty smulkiai aprašinėjo kaip jis kovojo su juodąja birža ir pats stengėsi pragyventi vien iš maisto kortelių. Jis uždraudė savo žmonai keisti turta juodoje rinkoje į maisto produktus. «Kaip aš galiu pats sau leisti tokius dalykus, kada kitus asmenis už dalyvavimą juodoje biržoje teisiu?» — klausė jis.

Nesenai vienas japonų laikraštis šį jo dienoraštį paskelbė, nes teisėjas dėl maisto stokos susirgo džiova ir mirė.

Galima įsivaizduoti vienos jaunavedžių poros nustebimą, kai ši laimingai vedusi moteris gavo, iš dabartinio vyro, prieš 7 metus parašytą meilės laiška.

Pasirodo kad laiškas buvo įmestas karo metu Hannoveryje (Vokietijoje) į vieną pašto dėžutę, kuri per bombardavimą buvo užversta griuvėsiais. Dabar, atstatant miestą, dėžutė buvo atkasta ir sąžiningas vokiečių paštas visus esančius laiškus išsiuntinėjo adresatams.

Malonu jaunam vyrui pasisikaityti, ką jis, dabartinei savo žmonai, prieš 7 metus rašė.

— Ar tu žinai, kad Anupras jau yra miręs?

-- Aha, už tai jis taip retai rodosi!

šiltomis vasaros naktimis, po atviru dangumi, plyname lauke ar miške. Tada kalnai ir gražuolis ežeras, šiaip savo didingoj vienutėlėj veik nieke no netrikdomi, tiesiog skamba nuo jaunų žmonių balsų, oliavimų ir rykavimų. Vokiečiai, ypač jaunimas, mėgsta keliauti su daina ir muzika. Todėl, kai tik pasidaro šilčia ar prasideda atostogų metas, taip ir matai tų vidaus turistų gretas traukiant visais keliais, kur tik yra gražiau ir įvairiau. Jei seniau, pirmaisiais po karo pabaigos metais, smalsių turistų vad. «gidai» «paties fuhrerio būstinėj» įtaisytuose požemiuose įtikinėdavo, kad, štai, čia dirbo fuhreris, čia ant kilimuko išsėjos ar jam įkvėpimą teikė Eva Braun, o čia eina iš jo «kalno» užsieniečių darbininkų iškastas požeminis kelias į geležinkelio stotį, tai šiaandien tos rūšies «atminai» veik jau visai užmiršti. Priešingai, šiaandien vokiečiai, lyg norėdami iškrėsti pokštus, per savo karnavalus kyšteliai plaka tų ar net gyvųjų paveikslų su tokiais užrašais: «Okupacinių jėgų administracijai», kur įrodinėjama, kad jos paliko Vokietijoje 250.000 nelegalių vaikų, tarp jų — nemaža spalvotų. Todėl kreipiamasi į gerus žmones, kad paimtų juos auklėti ar išūnytų.

Net ir be didelės propagandos vokiečiai sugeba sutraukti didelį skaičių užsieniečių. Amerikiečiai pamėgę ypač Berchtesgadeną, kur statomi namai jų žymesniems pareigūnams ir kariams, ir Garmi-

schą. Taip pat su retu iškilmingumu vokiečiai švenčia ir visokias šventes: Oktoberfest, karnavalą, Maifest. Šiometinis karnavalas savo didumu ir puošnumu primena Kalifornijos ir Prancūzų Cote d'Azure (žydriosios pakrantes), ypač Nicos, karnavalus. Po karo milijonierius Kessleris įsakė Savoijos viešbutį perstatyti pagal venecinj stilių. Po vandenų prileistą kiemą plaukiojo gondolos ir tik 51 asmuo buvo pakviesta į tos rūšies «karnavalią», kašta visų ištisą turtą. Arba vėl: kai karalius Eduardas VII guelėjo ligoninėj (jam buvo piau nama akloji žarna), visi Londono krezai, kuriems akloji žarna jau buvo išpiauta susirinko į pokylį, kuriame galima buvo valgyti tik operaciniiais peiliais. Mr. R. M. Harvey - Ladew, negalėdamas atsisėdėti jam jau tiek įgrisušiais salioniniais žmonėmis ir jų veidais, iškėlė pokylį savo mylimiems... arkliais, duoda mas jiems esti morkas iš sūdabrinų padėklų ir tardamas, kad tuo būdu pradėdąs naują epochą.

Visai ne tokios rūšies karnavalai yra Vokietijoje. Čia jie kaip tik lankomi dažniausiai paprastų žmonių, tų «vidusinių ir skurdeivų», kurie sovietiniams piliečiams, nepaisant to, atrodytu dar tikri «buožės». Yai kur, pav. tokiam Muenchene Frankfurte ir kt. teko policijai net stabdyti judėjimą, kad praleistų tas kelias valandas trukusias karnavalines procesijas. Ir jų metu vokiečiai sten-

giasi parodyti ne tik visą savo pokštinį išradingumą, bet pramonės gamybą. Geria dau gausia alų, vyną ir pupelių kavą. Vokiečių alus (eksportinis) šiaandien savo kokybe varžosi su geriausiomis užsienio markėmis: Monaco, Pilze no ir kt. O vynas ne vieną jų net muša. Ir visa tai pade da vokiečiams taip skubiai «irtis į priekį», jog pereitais metais atvykę į Vokietiją anglų žurnalistai, pamatę, pav. tokiam Muenchene galybę languose į save viliojančių kumpių, dešrų, likerijų etc. iš pasipiktinimo nežinojo ką daryti: sako, vokiečiai pralaimėjo karą - ir štai visko turi krūvas, gi mes, jo laimėtojai, iki šiol dar vis neišsiverčiame be racionavimo...

Garsaus veikalo «Mes esame utopija» autorius Stefan Andres skelbia, kad iš visų baisiausių išgyvenimų jam šturpiausia įspūdį padarė 1948 m.ėjimas per sugriautą Muencheną, kai jis vėl jį išvydo po 13 metų nematymo. Tačiau tiems, kurie jį matė griauanama, tarp jų — rašančiam šias eilutes, ir dabar gali jį palyginti su senuoju jau atsistatantį, jis rodo — taip pat nuolatos augančią vokiečių pažangą ir jų retą kūrybinį išradingumą.

Bavarų Alpės Garmischas, 1951 m.

Tremtiniai Vokietijoje

DAIL. A. KRIVICKO PARODOS

Dail. Alf. Krivickas, prieš išvažiuodamas į JAV, Vokietijoje ruošia visą eilę savo parodų. Jas pradėjo dar 1944 m. Kaune. Kultūros muzėjyje, o Vokietijoje nuo Freiburgo, kur ją pirmą kartą savo vardu suorganizavo «Institute Francaise», o paskiau — dalyvavo bendroje vokiečių dailininkų parodoje. Toliauėjo Konstansa, kur parodą ryšium su «Union parlementaire» suvažiavimu. suorganizavo prancūzų - vokiečių kultūros draugija, o šiemet tas parodas organizavo amerikiečių «American House» sausio 11-14 d. Heidelberge, sausio 15-28 d. Manheime ir vasario 19 - kovo 3 d. Heilbrone.

Vėliau iš eilės paroda bus Stuttgartė. Tiek spauda — tiek visuomenė — į jas atkreipė didelį dėmesį ir gražiai įvertino. Savo atsiliepimose spauda pažymi, jog parodos autorius yra Kauno Mėno Akademijos auklėtinis ir Paryžiuje gyvenančio prof. Adomo Galdido mokinys, visur publikos ir kritikos šiltai sutinkamas.

NEPALIEKA TREMTINIŲ RAMYBĖJE

Nors niekas nenori grįžti į Sovietų okupuotus kraštus, tačiau Sovietų agentai vis tik

nesiliauja varę propagandos, kad «plačiojoje tėvynėj» esą geriau ir kad ten visi laukia tremtinių.

Dabar ir vėl kai kur tremtiniams siuntinėjami rusų k. atsišaukimai, kuriais kreipiamasi į Sovietų piliečius, kad grįžtų namo. Šį kartą atsišaukimas pajavairintas iš pernykščio birž. 23 d. «Muenchener Merkur» pranešimo, kad Muencheno Arbeitsamte buvo įregistruoti 39 000 Muencheno gyventojai, kurie neturėjo darbo; panašiai girdi esą ir Anglijoje, Kanadoje, Amerikoje etc. Tikėtai S. Sąjungoje visiems darbo ir duonos...

Nors ir kaip buvusieji Sovietų piliečiai kratosi to Sovietų «rojaus», tačiau Berlyne tebeveikianti Sovietų misija vis tiek neduoda ramybės.

PASKOLA

Kancel. Adenaueris paskelbė, kad 75 mil. DM skiriami pabėgėlių imonėms kredituoti, taip pat 44,5 mil. — pabėgėlių naujoms sodyboms statyti. Iš kitų šaltinių informuojama, jog amerikiečių zonos DP (tik jos vienos) iš tam tikrų kreditų fondų savo imonėms kredituoti gali gauti nuo 5 000 iki 8 000 DM kreditu iš 2,5%. Tą sumą reikės grąžinti 1-2 metų bėgyje.

Prašantieji kredito gaus atskaityti į trisdešimties klausimų lapą.

Vytė Nemunėlis.

LIETUVOS VAIKAI

Platus pasaulis, maža vieta
Vaikams be tėviškės savos,
Kur panemunės, kur gėlėtos
Kur šydi žemė Lietuvos.

Platus pasaulis, miestai gražūs,
Namai jų kyla lig dangaus,
Benamiui siauras jis ir mažas,
Širdis namie teatsigaus.

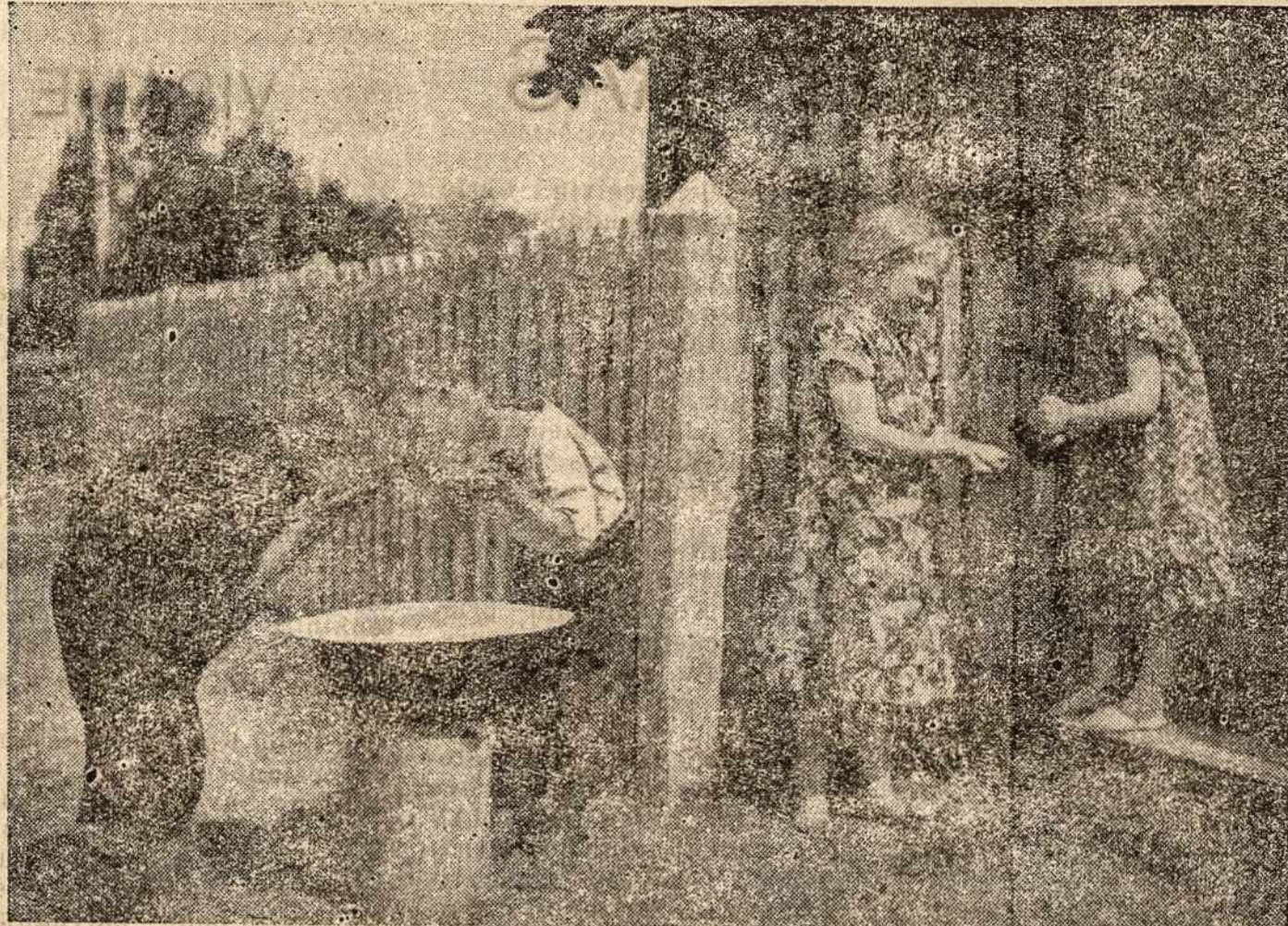
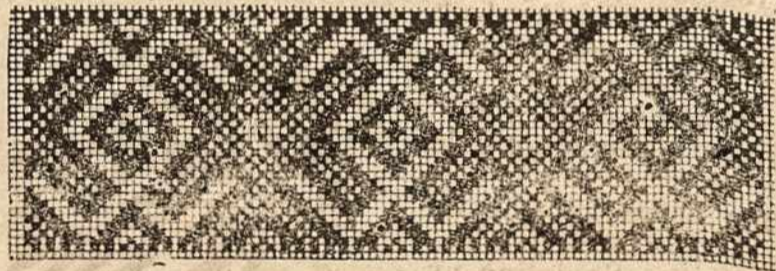
Vytukni New Yorkas — ne Vilnius,
Čikaga Algiai — ne Šiauliai,
Gilus Atlantas, šaltos vilnys
Ir skaudūs saulės spinduliai.

Plačiuos pasaulio plotuos
Vaikai be motinos vienos.
Arūnas bėga iš Bagotos
Kasnakį tėviškę sapnuos...

Ramunė, Algirdas, Nijolė,
Jūrate, Rimantas, Dalia...
Visi mes seserys ir broliai
Su meile tėviškės gilia.

Ilgu Aušrelei Montrealy,
Toronte Vita vis viena,
Visus, visus į vieną šalį
Pašauks atėjusi diena!

Živilė, Dalių, Vytenytį,
Ir mus ir mūsų tėvelius...
Skrisk per padangę, laisvės Vyti,
Ir vesk tėvynėn mūsų kelius.

Gerai mokiniai visur ir visada yra švarūs ir tvarkingi

GRAŽIEJI NAMEIAI

(Pasaka)

Vaikučiai, aš girdėjau vieną labai įdomią pasakėlę apie gražiuosius ir nepaprastus namelius. Tuojau aš jums apie juos papasakosiu. Tik paklausykite.

Nameliai, apie kuriuos noriu papasakoti yra labai dailūs ir turi nepaprastai rūpestingą šeiminkę. O juk, apskritai, yra sakoma: kokia šeiminkė, tokie ir namai. Taigi, šiuose gražiuose nameliuose visko yra: malūnė, virtuvėlė, kurioje dieną ir naktį gaminamas šiltas maistas. Nameliuose yra daugybė takų - takelių, kuriais vikrus tarnai nešioja reikalingą maistą į visus tolimuo-

sius jo užkampius. Be to, tuose namuose yra ir ūkvedis. Jis labai darbštus, nei dieną, nei naktį nę valandėlei nesumerkia akių, vis budi, vis saugo namelių gerovę, vis įsakinėja: «eik, nešk, skubėk!» Jis siuntinėja tarnus į visus namelio užkampius ir teikia jų gyventojams maisto ir šilumos. Nameliuose taip pat yra didžiulė ealė, kurioje lygiais protarpiais įplaukia tyras, sveikas oras. Viršutiniam nameliui aukšte yra du šviežūs langai su gražiomis langinėmis. Naktį jos užsidaro, o dieną - atsidaro.

Nameliuose gyvena labai pavyzdinga šeiminkė. Tik,

deja, ji niekuomet nesirodo tų namelių šeimai. Ji vis žiūri per skaidriuosius langelius žvalgosi po pasaulį, uždaro ir atidaro langelius. O kai ateina metas ir ši taurioji šeiminkė išsina iš namelių, juose staiga viskas nurimsta, rutyla, ūkvedis nustoja siuntinėjęs maistą, tarnai nurims ta bėgiojė, sustoja pusiaukeyje. Visuose nameliuose įsiviešpatauja neįauki, niūri tylla, pasidaro kurčia, tuščia ir šalta. Langinės uždaro šviešius langelius.

Ir kur gi išsina ta tvarkingoji šeiminkė? Ji keliauja dangun pas Viešpatį atsiskaityti už visus darbus ir poelgius.

Atspėk, vaikelai, kas toji pavyzdinga šeiminkė ir tie gražieji nameliai?

Kada NKVD viršininkui Petrovui teko priimti sugrįžusį negyvąjį sunkvežimį, Šogamas buvo išskridęs Maskvon. Petrovas padaręs apžiūrėjimą ir savo išvadas, nedelsiant pasiuntė į Maskvą Šogamui radiogramą apie įvykusį faktą.

Po valandos gavo iš Maskvos tokią Šogamo atsakymą: «Sustiprinti Lietuvos - Lenkijos pasienio apsaugą pasiunčiant du batalijonų kariuomenės specialiam uždaviniui. Laukti tolimesnių įsakymų».

Kita dieną «siaubo namuose» Vilniuje vėl pasirodė tas pats Šogamas. Šį kartą jis tiesiai nuėjo savo kabinetą ir netrukus iššaukė pas save Petrovą. Dabar Šogamas jau neklausinėjo Petrovo apie Kazarakio būrio sunaikinimo smulkmenas, ir nestudijavo žemėlapių. Jis tiesiai pranešė Petrovui, kad Pabaltijo ir Baltgudijos respublikų teritorijose bus vykdomi raudonosios armijos ir NKVD dalinių rudens manevrai plačiu mastu.

— Manau, draugas Petrovai, jums nėra reikalo aiškinti, kam tie manevrai yra reikalingi. Tačiau turiu jums ta pačia proga pastebėti, kad tas yra tarnybinė paslaptis. Aišku!

— Įsakymas, draugas viršininke, — atsakė Petrovas beveik pralinksmedamas.

Štai, šitaip buvo pagal Petrovo liniją. Jis mėgo veikti mase, jėga, kumščiu. Sekimas, tardymai, aiškinimai Petrovui buvo nepakeliami - jis tada jautėsi ne savo vietoje, tartum, boba prie sunarplioto kamuolio siūlų.

Šogamas dar kartą pažiūrėjo į kampa tarp lubų ir grindų, ir liepė Petrovui išeiti.

Ryt dieną Maskvos radijas ir laikraščiai paskelbė, kad Rytų Prūsijoje ir Pabaltijy prasidėjo dideli rudens manevrai.

Lūšiui irgi buvo aišku, kam organizuojami tie «rudens manevrai». Po trumpo pasitarimo su savo štabo vyrais Lūšis nusprendė savo buveinės vietovę pakeisti. O be to buvo irgi nutarta, kad nedelsiant reikalinga permesti visus asmenis, kurie negali dalyvauti kautynėse, į Augustavo miškus. Ten juos savo globon turėjo perimti lenkų partizanų vadovybė.

Visi tie, kurie turėjo tuč tuojaus vykti į Augustavo girią, buvo paskirstyti mažomis grupėmis. Juos turėjo palydėti sustiprintas palydovų skaičiaus, gerai pažįstančių apylinkę ir NKVD pasienio saugojimo sistemą.

Vienkart prasidėjo partizanų kontra-manevrinis judėjimas visoje Lietuvoje. Lūšis koncentravo paskirus padalinius į atskiras didesnes grupes. Jos judėdamos po visą krašį stengėsi išvengti susidūrimų su stambiais priešo daliniais, naikindamos pakelyje vietinius NKVD punktus.

Prieš vieną tokią grupę, veikiančią Šiaurės Rytų Lietuvos pasienyje, Šogamas metė spec. paskirties NKVD du batalijonų.

Šie batalijonai vykdamie auto kolonoje pateko Naručio ežero apylinkėse į partizanų paruoštus spastus. Įvykusiose kautynėse buvo sunaikinta apie tūkstantis enkavedistų. Partizanai, palikdami kovos lauke 150 žuvusiųjų kovotojų, pasitraukė į Gudijos sritis.

Partizanų Brigada, padariusi per naktį keliasdešimties kilometrų žygį, išsidėstė poilsio Rudunės apylinkėje prie Lubo ežero.

Brigados štabas apsistojo pas eigulį. Pakvietęs Barkų Lūšis pasakė jam:

— Maždaug už poros valandų turės atžygiuoti Žalgi. io dalinys nuo Bagdonavos miškų. Dabar įsakykite smulkiai išžvalgyti apylinkę. Bendros žvalgybos viršininku skiriu partizaną Mykoliuką. Jeigu žvalgyba pastebės ką nors ypatingo, pra-

neškite man.

Barkus išėjo duoti atitinkamus įsakymus. Po jo išėjimo nukamuotas visos nakties žygio Lūšis pats nepajuto kaip užsnūdo.

Atsibudo jis tik už poros valandų. Mažame eigulio svečių kambaryje buvo šilta ir jauku. linksmai traškėdamos degė krosnyje pušinės malkos, o ant stalo, stovinčio priešais medinį lovasuolį ant kurio buvo užsnūdęs Lūšis, buvo paruošta kukli vakarienė iš dviejų virtų kiaušinių, gabalo juodos duonos ir vietoje arbatos čiobrelių virdulėlis.

Pamatęs ant stalo paruoštą valgį Lūšis pajuto alkį ir galutinai išsiblaivęs apsidairė aplinkui. Trumpa rudens diena, jau linko vakarop. Švariai išmazgotomis lentų grindimis driekėsi ilgi šešėliai.

Prie stalo parėmusi dešniąja ranka smakrą storėjo senutė sengalvėlė, apsivilkus tamsiais namų darbo rūbais, prisijuosusi dailią tautinių raštų prijuostę.

Pastebėjęs svečio pabudimą, senutė atsistojo, nutrepeno prie Lūšio, ir motiniškai padėjus jam ranką ant peties pradėjo kalbėti:

— Na štai sūneli, dėkui Dievui sveikas atsidudai! Nenorėjau aš tavęs, balandėli, žadinti - ten alkovėlėje ant lovos patogiau pailsėtum. O dabar malonėk pasistiprinti. Nors ir vargingos mano vaisės, bet iš tikros širdies sveteli.

— O jūs kas būsite senelė? — paklausė Lūšis.

— Aš kas? Aš gi - Mykoliuko senelė, — atsakė moterėlė pridėdama. — Mykoliukas man viską papasakojo, kad tu, sūnau, visų lietuvių kovojančių už mūsų Tėvynės laisvę vadas esi...

— Kaip tai, motin, aš ir nežinojau, kad Mykoliukas turi senelę dar gyvą ir sveiką? Labai džiaugiuos šita staigmena. Labai malonu man jus pažinti.

— Tai tas šelmis Mykoliukas, mano anūkelis, apie savo senelę nieko jums neporino? Matai koks!... Nei apie savo puseserę, mano anūkelę nei žodelio... ak, tas miško švilpa!... — negalėjo atsistebėti senutė.

Tuo tarpu pabeldė į duris.

— Įeikite! — pasakė Lūšis.

(Bus daugiau)

MARTINS & ŠIMKUS BAR e CAFÉ do POVO

55 AVENIDA PAIS DE BARROS, 55

MEKANIKOS DIRBTUVÉ

Gaminami įvairiausių braižinių vitražai, vieliniai tinklai tinkavimui ir tvoroms, langų stiklų apsaugos, užtvaros, geležinės durys ir vartai, banguotos skardos durys pagal mėštą.

Gaminami žibintuvai įvairiausių tipų. Daromi įvairių dydžių gražtai žemei gręžti. Pardavimas grynais ir išsimokėtinai.

JONAS VARNAUSKAS & FILHOS

Telefonas (recados) 3-0710

Rua 12 N.º 39 — Vila Zelina
Avenida Zelina N.º 714 — (fundos)
Caixa Postal 4118 — São Paulo

Atelier de Modas

ALEXANDER BAGDONAS

RUA BARÃO DE ITAPETININGA, 275 — 7 AND. — SALA 73
TEL. 34-7482 — SÃO PAULO

Ar jau aplankei CASA SPRINDYS & CIA.

PRAÇA SÃO JOSÉ, 1 — S. PAULO — VILA ZELINA

Kur galima gauti pačių naujausių ir įvairiausių rūšių prekių
Čia gali pirkti batų, skrybėlių, elektros gaminių, statybos medžiagos, ir visko, kas reikalinga Jums ir Jūsų namams. Čia pirkite pigiau ir geresnės rūšies prekę. Didelis pasirinkimas radijo aparatų, radijo vitrolų. Čia taip pat yra radio laboratorija įrengta pagal naujausius technikos reikalavimus, vedama prityrusių specialistų, atlieka visus taisymo ir reformavimo darbus.
Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos.

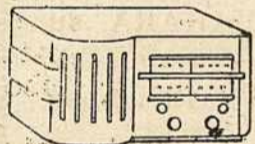

Foto-Studioja "BERNARDO"

IKURTA 1890 METAIS

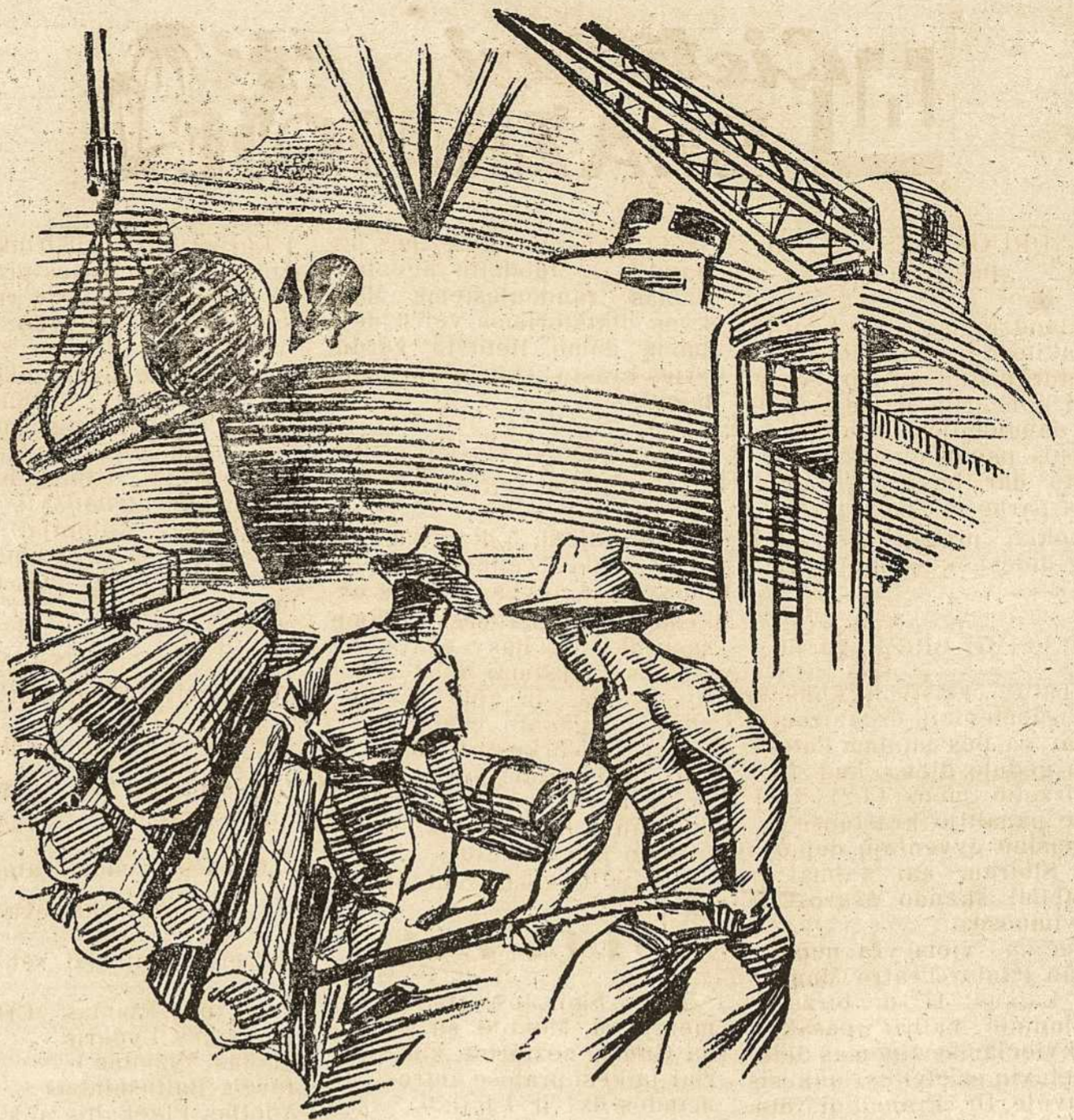
Išpildo meniškai įvairius foto darbus. Specialybė padidintiems tamsiuose tonuose ir sepiu, spalvinimui aliejiniais dažais ir pastele.

ARTHUR SCHMIDT

Priimami pakvietimai į namus — Senų portretų reprodukcijos
RUA SÃO CAETANO, 447 — TEL. 4-5576 — SÃO PAULO

ALIO! ALIO! Vila Anastacio! CASA KAROLIS STUOKA

Rua Martinho de Campos, 459. — Naujai Atsidarė
Visi bėga tekini
Jauni ir seni
Batus gaus visi
Kaina labai pigi!!!
Įvairių rūšių batai — vyrams, moterims ir vaikams — fabriko kainomis.
LIETUVIAMS NUOLAIDA!...

MADEIRAS DO BRASIL

PERES & FRANÇAS LTDA.

IMPORTAÇÃO — EXPORTAÇÃO

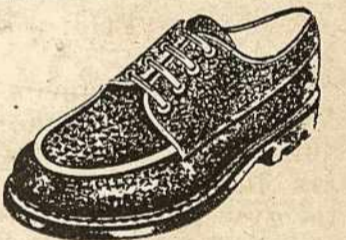
Escritorio: - Av. Churchill, 94 — 11.º and. - sala 1110 — Rio de Janeiro
Fones: 52-0229 32-6265

Em Minas Gerais:

Peres & Ca. Ltda. — Leopoldina — R. Providencia, 71
Jother Peres de Resende — São Pedro dos Ferros
Amadeu Cesar Machado — Nanuque, Minas

CASAS SÃO JORGE

APRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojines, lietsargiai,
Taip pat batukai moterims ir vaikams.
Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IŠ FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

INDUSTRIA E COMERCIO DE CALÇADOS MATELIONIS LTDA.

KRAUTUVĖS:

Rua São Caetano, 526

Rua São Caetano, 510

FABRIKAS IR RASTINĖ:

Rua Javaés 719

São Paulo

VIENTELIAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
LINDOYA

ALAUŠ VARYKLOS COLUMBIA S/A.

GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMÃOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienasbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835
TELEFONES: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967
SÃO PAULO

Lietuviai BRAZILIJOJE

BENDRUONENĖS CHORO POPIETIS.

Balandžio mėn. 29 d. praėję pakilusioje nuotaikoje.

Neturėjusieji progos dalyvauti koncerte, šiame popietyje daugumoje buvo pakartota tos pačios choro dainos. Be to dar buvo J. Valavičiaus paruoštas montažas.

Šitokiai programai reiktu daug didesnės salės ir publikos.

MINĖSIME BIRŽELIO 14.

Pabaltijo valstybių konsulų bei visuomeninių organizacijų iniciatyva bus minima Pabaltijo tautų gedulo diena, kad 1941 m. birželio mėn. 14 d. vienuose pabaltijo kraštuose vyko masinė gyventojų deportacija Sibiran, kai kaimai ir miesteliai skendo ašarose ir dejavimuose.

Minėjimo vieta yra numatyta São Paulo Teatro Municipale. Laikas 17 d. birželio. Pagrindinei kalbai pasakyti yra kviečiamas žinomas didelis lietuvių prietelius, lankęsis Lietuvoje, Dr. Franchini Neto. Meninę programą išpildys visų trijų kolonijų meninės pajėgos-chorai ir solistai. Minėjimo reikalu buvo sušauktas pasitarimas gegužės mėn. 2 d.

Meninei programai tvarkyti yra išrinkti kun. P. Ragažinskas ir K. Ambrazevičius. Tekniškiems darbams M. Dantas. Įdomesnės programos dalis bus transliuojamos per radio. Kadangi teatras po pietų vakarais užimtas, tai minėjimas prasidės 10 val. ryto. Birželio m. 17 d. bus ankščiau laikomos pamaldos, kad visi galėtų suspėti minėjimui.

TĖVYNĖS PRIEŠO TARNYBOJ.

Pirmosios gegužės paryčiu, Vila Prudentėje žmonių buvo sulauktytas ir policijai atiduotas lietuvis Leonas Juodaitis gyv. Quinta das Paineiras. Pas sulaikytąjį rasta keleta plakatų, raudonų vėliavų, kurios nakties metu, sulig komunistų papročiu, turėjo būt užkabintos ant elektros laidų. Einant valstybės saugumo įstatymais sulaikytasis bus išsiųstas į savo kilmės kraštą Lietuvon. Taigi kelionę gaus veltui ligi «rojaus» vartų. Būtu labai įdomu, kad L. Juodaitis po metų, kitų sugrįžtu atgal Brazilijon ir papasakotų savo įspūdžius apie sovietini

«rojų» anapus geležinės uždangos L. Juodaitis agentaudamas raudoniesiems Maskvos diktatorimas vėl uždėjo juodą dėmę lietuvių vardui prieš krašto įstaigas ir visuomenę.

«SÃO JOSÉ» MĖGĖJŲ ORKESTRO SUSIRINKIMAS.

Ši šeštadienį, 5 d., 8 val. vakaro, Vila Zelinos Seselių mokykloje įvyks svarbus orkestro susirinkimas. Šiame susirinkime bus svarstomi įvairūs klausimai apie orkestro veiklą ir apie artimą mūsų muzikantų pasirodymą.

Tat, visi orkestro nariai ir norintieji tapti nariais yra prašomi šiame susirinkime dalyvauti. Prašome atsinešti ir savo instrumentus.

Orkestro Valdyba.

SPORTAS

E. C. São José Balandžio mėn. 29 d. Mokoje su Vasco da Gama, nežiūrint, kad stipriai laikėsi pralošę antros komandos 6x1 ir I-ji 4x0.

Gegužės mėn. 1 d. E. C. São José savo aikštėje turėjo įdomias futbolo rungtynias tarp vedusių ir nevedusių

PAIEŠKOJIMAS.

J. F. Pačinskas gyvenantis Amerikoje 54 Tenney st ieško savo brolio V. Pačinsko, gyvenančio São Paulo mieste, ar apylinkėse.

PARDU DAMA KRAUTUVĖ (Secos e molhados)

Vila Libanes, Rua L Nr. 265
Autobusas Vila Paulina.
Geromis sąlygomis. Smulkesnių žinių galima gauti vietoje

PARSIDUODA RŪBŲ KRAUTUVĖ - BAZAR

Su gera ireguesia, Vila Macedopolis, Rua Barore, 2.
Onibus Vila Alpina. Teirautis vietoje.

PARSIDUODA BARAS BILHARAS

Su gera klientela kaina Cr.\$40 000,00. Vila Alpina, rua Maria de Carmi Nr. 19.
Del smulkesnių žinių teirautis vietoje.

į kurias buvo susirinkę daug žiūrovų. Rungtynes pralaimėjo vedusieji 2x3. Po rungtynių savo patalpose įvyko vaisės.

— Ši šeštadienį Mokoje rua Lituania 67 E. C. São José ruošia vakarą. Programoj linksma komedija ir daug kitų įvairenybių. Klubo bičiuliai kviečiami atsilankyti. Vaidina žinomos kolonijai artistinės pajėgos: St. Kamantauskaitė, M. Janavičiūtė, El. Matuzonytė.

«MŪSŲ LIETUVOS» PRENUMERATORIAI:

«M. L.» num. garbės leidėjai:

Jonas Jakutis Cr\$ 500,00
Stasys Lapienis 500,00

Garbės prenumeratoriai:

Juozas Kazlauskas Cr\$300,00

Prenumeratoriai rėmėjai:

Hermanas Švintas Cr\$200,00
Liudvikas Lyderis 100,00
Vladas Vižintas 150,00
Jurgis Baltušninkas 100,00
Adolfas Plečkaitis auk. 100,00
Povilas Kriaučiūnas 120,00
Pranas Galinskas 100,00

Prenumeratoriai:

Juozas Pulianauškas 75,00
Vladas Kiviža 75,00

PAIEŠKO

Liuda Matelionienė gyvenanti São Paulyje, Rua da Graça 415, ieško Bronės Kymantienės gyvenančios Brazilijoje.

PARDUODAMA KRAUTUVĖ

(Secos e molhados)
Vila Oratorio, Avenida A Nr. 1180, geromis sąlygomis. Smulkesnių informacijų galima gauti vietoje.

PAIEŠKO

Jurgis Matikonis paieško savo dėdės Vincento Matikonio gyvenusio Š. Amerikoje 606 Camden ave., Burlington N. J., ir prieš kiek laiko atvykusio Brazilijon ir galimai apsigyvenusio São Paulyje. Dėdės arba apie jį žinančių prašau pranešti šiuo adresu: Snr. Jurgis Matikonis, Caixa Postal 74. Camará, Vila Aurora - Est. do Paraná.

Pradedama leisti LIETUVIŲ LOBYNAS.

DVI KNYGOS UŽ 2.00 (DU DOLERIU).

Redaguoja ir leidžia Dr. J. Balys

Daug kartų mūsų kultūriniai lobiai buvo sunaikinti karų ir spaudos metu. Sunaikiausiai sunaikinamas dalykas yra knygos. Tiesa, jos irgi deginamos ir naikinamos, tačiau vis kur nors viena kita kopija užšlieka, kaip brangi retenybė, liudijanti apie jos kūrėją ar tautą.

Brangiausias mūsų kultūrinis turtas yra Tautos kūryba arba tautosaka (folkloras). Ji brangi mums patiems ir yra svarbus liudininkas pasauliui apie mūsų Tautos kūrybingumą.

Turėdamas daug tūkstančių nespausdintų tautosakos arba folkloro dalykų, surinktų Lietuvoje ir iš Amerikos lietuvių, nusprendžiau, kad ilgiau laukti nebegalima. Jau nekartą tokie vertingi rinkiniai buvo išblaškyti ir sunaikinti. Reikia juos atspausdinti. Nesitikėdamas stebuklo, kad atsiras koks mecenatas ar visuomeninė organizacija, kuriai rūpėtų mūsų kultūros reikalai, nutariau kviešti į talką paskirus tautiečius, kurie supras šio reikalo svarbumą ir norės jį paremti.

Parama labai paprasia: užsi prenumeruoti pirmas dvi «lobyno» knygas, sumokant \$2.00. Maždaug per metus laiko prenumeratoriai gaus dvi knygas: DVASIOS IR ŽMONĖS (legendos iš visos Lietuvos) ir LIAUDIES MAGIJA IR MEDICINA (tautosakinės retenybės - magiškos formulos ir užkalbėjimai). Kiekviena knyga turės apie šimtą spausdintų puslapių. Knygos dydis ir spaudos technika pareis nuo to, kiek atsiras prenumeratorių, tačiau kiekvienu atveju šios knygos

bus išleistos. Tikiu, kad laisvame pasaulyje atsiras pakankamas skaičius tautiečių, kuriems rūpi lietuviškoji kultūra ir mūsų Tautos kūryba. Jei taip, tai vėliau bus galima imtis ir didesnių darbų: išleisti stambius liaudies dainų ir pasakų rinkinius.

«Lobyno» bus spausdinama tiek egzempliorių, kiek bus prenumeratorių, pridėdant ribotą skaičių, skirtą bibliotekoms. Tad ši leidinių knyguose nusipirkti nebus galima. Kiekviena knygelė turės santrauką arba turinio atpasakojimą anglų kalba. Kas nemėgsta ar neturi laiko pats skaityti knygas, teuzsako jas kurios bibliotekos vardu, o ten daugelis galės jomis pasinaudoti, kaip lietuviai, taip ir kita tautai.

Jokių aukų iš nieko neprašoma. Jei kas atsiųs daugiau pinigų, tai gaus atitinkamai didesnę knygų skaičių. Užsakymus ir pinigus siųsti šiuo adresu Dr. Jonas Balys. India na University, Bloomington, Ind. Kviečiu tautiečius į talką dideliam darbui atlikti.

— Į Bela Horizonte provincijos kunigų seminariją atvyko iš Romos profesorai prof. kun. Dr. Zenonas Ignatavičius. Dėstys moralinę teologiją ir bažnytinę teisę.

— Motinos Dienos minėjimas Vila Zelinoje bus atei nantį sekmadienį 3 val. po pietų mokyklos patalpose. Visos motinos dalyvaukite.

VAKARAS

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje š. m. birželio mėn. 9 d., rua Lituania 67, rengia šeimyninį VAKARĄ su koncertine dalimi, vaidinimu, loterija ir šokiais. Dalivaus mūsų Gerb. Solistai, bus pastatyta dvi trumpos komedijos:

1. MOTERS KERŠTAS
2. IŠSVAJOTA SEKRETORE

Pradžia 20 val. Po vaidinimo šokiai iki 4 val. ryto griežiant A. Golskio orkestrui.

Norint turėti atskirą staliuką, reikia iš anksto užsisakyti.

Pakvietimai gaunami pas JSB narius.

Vakaro Rengimo Komisija.

IRMAOS

ESCRITORIO VILA ZELINA

BAUZYS

AVENIDA ZELINA, 749 — VILA ZELINA — S. PAULO

Aberturas de firmas
Encerramentos de firmas
Transferencias de firmas
Contratos na Junta Comercial
Distritos na Junta Comercial
Escritas Fiscais
Escritas Comerciais

Contratos de locação
Cartas de Fiança
Fequerimentos
Balonços
Alvarás diversos
Seguros de Fogo e
acidentes

HORÁRIO das 8 às 19 horas.

FOTO

PRINCEZA

AVENIDA ALVARO RAMOS, 1160 — SÃO PAULO

(Prie pask. sustojimo vietos autobuso. 33 Quarta parada)

Savininkas VLADAS DOCIUS

Įvairaus didumo padidinti portretai — spalvuoti! Foto ant porcelano, antkapiams. Meniškos, gražios foto nuotraukos! Greitas ir sąžiningas darbas!

Lietuviams pigiausios kainos!

PINIGŲS UŽ «MŪSŲ LIETUVOS» PRENUMERATA PRAŠOME

KREIPTIS: - KAZIMIERAS MILIAUSKAS CAIXA POSTAL 371

siusti ir visais kitais Administraciniais reikalais